

Win deze boeken

Didactief mag van *Tussen idealen en dwalingen*. Verhalen over onderwijs één exemplaar weggeven. En van *De zoon van de berentemmer* en *Kansengelijkheid, een kwestie van tijd* elk drie exemplaren. Ga naar didactiefonline.nl/winnen. De gelukkigen maken we bekend op onze website.

PO/VO Kansengelijkheid vergroten

Een goed boek brengt je op andere gedachten. En dat is wat *Kansengelijkheid, een kwestie van tijd* van Marjolein Ploegman doet.

Ploegman, onder meer oprichter en voormalig directeur-bestuurder van basisschool De School in Zandvoort, laat helder zien hoe je op jouw school de kansengelijkheid kunt vergroten door bewust om te gaan met tijd.

Een schoolband beginnen. Meedoen met een stadsbrede volleybalcompetitie. Alle leerlingen evenveel onderwijstijd en even lange schooldagen geven. Kinderen extra begeleiden voor taal en rekenen onder schooltijd. Leerlingen vanaf groep 3 indelen op drie niveaus: basis-, verlengde en verkorte instructie. Een breed curriculum met veel ruimte voor cultuur, expressieve vakken en uitjes. Ouderbetrokkenheid zien als het verzorgen van ouderavonden, koffieochtenden, nieuwsbrieven, ouder- en kindgesprekken en helpen bij het lezen of de tafels op school. Een continuooster. Het zijn keuzes die, zo laat Ploegman zien, de kansengelijkheid vergroten. En dat geeft een uiterst ongemakkelijk gevoel, want zijn niet de meeste basisscholen zo ingericht?

Ze bevoordelen leerlingen die meer tijd hebben om te leren. Leerlingen die naar buitenschoolse clubjes en naar musea kunnen – leercontexten buiten school

die de leerprestaties op school verbeteren. Leerlingen die verkorte instructies krijgen en meer oefenen met ingewikkeldere stof, waardoor ze de ingewikkeldere vragen op toetsen beter maken. Leerlingen die gunstiger geboren zijn – wat honderden uren lestijd kan schelen. Je kunt hier als school wat aan doen, zelfs met een lerarentekort: door de tijd ongelijk over de leerlingen te verdelen, binnen de huidige wet- en regelgeving. Ploegman geeft hiervan verbluffend praktische voorbeelden. Manieren om je school vrij eenvoudig anders te organiseren die wel om een flinke denkomslag vragen in je team en daardoor niet morgen gerealiseerd zijn. Maar mogelijk is het zeker.

Verdeel je tijd ongelijk over je leerlingen

Het gevolg? Dat ook het potentieel van leerlingen uit achterstandssituaties ten volle wordt benut. Dat meer van juist die kinderen een hoger advies krijgen en ook havo of vwo kunnen gaan doen. En daar wringt het. Ploegman stelt terecht dat hogere onderwijsprestaties tot meer economische zelfstandigheid en gezondheid leiden. En hoger betekent in Nederland: goed zijn in taal en rekenen, want dat is waar de Inspectie, zeker met de huidige focus op basisvaardigheden,

vooral naar kijkt. Dat is waar basisscholen de vo-adviezen op baseren. Een kind krijgt geen vmbo-advies omdat het uitblinkt in praktische vakken. Het krijgt dat advies omdat het te zwak presteert op taal en rekenen.

Ploegman biedt handvatten voor wie op de eigen school de kansengelijkheid wil vergroten. Maar het gaat niet over wat ons vooreerst te doen staat. Een gelijkere maatschappij creëren, waarin loodgieter net zo'n ervool beroep is als chirurg. Waarin een kind met een vwo-advies soms kiest voor een vmbo-opleiding, omdat het praktisch vaardig is. Waar een ouder, waar een kind, net zo blij is met een vmbo- als een vwo-advies – als het kind maar alle mogelijkheden heeft gehad om veel te leren, op alle domeinen die voor een mensenleven van belang zijn. / **Cordula Rooijendijk**

Marjolein Ploegman, Kansengelijkheid, een kwestie van tijd. Uitgeverij OMJS, 2023. € 24,95.